

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS

Nro 63/2014/1

Dnro LSSAVI/133/04.08/2012

Annettu julkipanon jälkeen

8.4.2014

ASIA Latonevan turvetuotantoalueen ympäristölupa, Alajärvi

HAKIJA Teppo Lehtonen
Kaartisentie 31
63610 Tuuri

HAKEMUS Hakija on 20.9.2012 aluehallintovirastoon saapuneella ja sittemmin täydentämällään hakemuksella pyytänyt ympäristölupaa Latonevan 21 ha:n suuruisen uuden alueen turvetuotantoon Alajärven kaupungissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 7 d) kohdan mukaan luvanvaraista toimintaa on turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus, jos tuotantoalue on yli 10 ha. Aluehallintovirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 7 c) kohdan nojalla toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Latonevan turvetuotannolla ei ole ympäristölupaa.

Turvetuotantoalue sijaitsee hakijan omistamalla tilalla Nätylä I RN:o 43:0.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa on tuotantoalueen välittömään läheisyyteen merkitty ohjeellinen moottorikelkkareitti. Tuotantoalueelta noin 1,2 kilometriä kaakkoon on luonnonsuojelualueeksi merkitty alue (SL-4) ja noin 2 kilometriä etelään kalliokiviainesten ottamisalueeksi merkitty alue. Latoneva sijoittuu Alajärven valuma-alueelle, jolla on voimassa suunnitelumääräys IV, jonka mukaan turvetuotannon suunnittelussa on huomioitava vesistövaikutukset siten, että kokonaiskuormitusta pyritään vähentämään.

Tuotantoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole asema- tai yleiskaavaa.

Toiminta Yleiskuvaus toiminnasta

Turvetuotantoalueen kokonaispinta-ala on 21 ha. Pinta-alasta varsinaista tuotantoalaa on noin 19,5 ha, auma-alueita 0,4 ha, tukikohta-alueita 0,2 ha ja pintavalutuskentän aluetta 1 ha.

Alueella tuotetaan kuivike- ja kasvuturvetta vuosittain noin 8 000 m³. Turve kerätään imuvaunulla. Tuotantoaika on arviolta 15–20 vuotta.

Tuotannon loputtua alue siistitään ja tarpeettomat rakennelmat poistetaan. Lopullisen käyttömuodon päättää alueen omistaja lähempänä turvetuotannon päättymistä.

Vesienkäsittely ja päästöt vesistöön

Tuotantoalueen kuivatusvesien käsittelymenetelmänä on sarkaoja-altaat liettaskuineen ja lietteenpidättimieen, laskeutusallas ja pintavalutuskenttä. Tuotantoalueen ympärille kaivetaan eristysojat.

Kuivatusvedet pumpataan pintavalutuskentälle ympärivuotisesti. Vedet jaetaan pintavalutuskentälle kampaajia pitkin. Pintavalutuskentän pinta-ala (1 ha) on noin 5 % sen valuma-alueesta. Turpeen paksuus pintavalutuskentällä on 1–2 m.

Pintavalutuskenttä sijaitsee ojittamattomalla suoalueella ja on suotyypiltään puutonta ombrotrofista lyhytkorsinevaa tai tupasvillarahkanevaa. Rahkamättäitä on yli 50 % pinta-alasta. Valtalajina kenttäkerroksessa on tupasvilla ja sammalkerroksessa rämerahkasammal. Pintavalutuskentän alueella turpeen pintaosa on heikosti maatonutta rahkavaltaista turvetta.

Kuntoonpanovaiheen arvioidut vuotuiset päästöt vesistöön:

	Kok. P, kg	Kok. N, kg	Kiintoaine, kg
Brutto	9	80	4 380
Netto	9	71	2 844

Tuotantovaiheen arvioidut vuotuiset päästöt vesistöön:

	Kok. P, kg	Kok. N, kg	Kiintoaine, kg
Brutto	4	157	370
Netto	4	139	240

Kemiallisen hapenkulutuksen päästöt (brutto) ovat hakijan arvion mukaan kuntoonpanovaiheessa noin 4 430 kg O₂/vuosi. Tuotantovaiheessa päästö on arviolta noin 2 470 kg O₂/vuosi.

Hakija on käyttänyt päästöarvioissa Vaskiluodon Voima Oy:n pintavalutuskentillä varustettujen soiden ominaiskuormituslukuja vuosilta 2005–2009.

Pöly, melu ja liikenne

Kuormaus karheelta, aumaus ja lastaus ovat pölyävimpiä työvaiheita, koska kuivaa turvetta liikutellaan korkeussuunnassa. Toisioerottimella varustetulla imuvaunulla pölyäminen on melko vähäistä myös kuormausvaiheessa. Tuotannosta aiheutuu pölypäästöjä kesän poutajaksoilla. Lastauksen pölypäästöt keskittyvät talvikauteen.

Tuotannon pölyämisen aiheuttama viihtyisyyshaitta ulottuu avoimessa maastossa noin 500 metrin etäisyydelle. Kasvuturpeen tuotanto aiheuttaa vähemmän pölyä kuin vastaavan turvemäärän keruu jyrshinturpeena.

Tuotantopäivinä melua voi aiheutua ympäri vuorokauden. Tuotantokoneiden lisäksi melua aiheuttaa raskas kuljetuskalusto. Tuotantoaikana melu muodostuu pääasiassa vetokoneiden aiheuttamasta äänestä, joka vastaa maataloudesta aiheutuvaa melua. Äänen vaimentuminen lähteen ja kohteen välillä riippuu muun muassa äänen taajuudesta, etäisyydestä, säätilasta, maanpinnan muodoista ja kasvillisuudesta.

Turvetta kuljetetaan vuosittain noin 8 000 m³. Turve kuljetetaan Latonevalta Alajärventielle ja sitä pitkin edelleen käyttökohteille. Kuljetuksia voidaan tehdä ympärivuorokauden. Toimitusaikana melu muodostuu raskaan liikenteen ja kuormauskoneen aiheuttamasta äänestä ja vastaa normaalia liikennemelua. Lastaus ja kuljetus keskittyvät yleensä muutaman kuukauden ajanjaksolle vuosittain.

Varastointi ja jätteet

Tuotantotraktorit käyttävät tuotantokauden aikana 25 000 litraa kevyttä polttoainetta. Polttoöljy varastoidaan farmarisäiliössä, jossa on valumallas. Polttoainetta varastoidaan kerrallaan 1 500–3 000 litraa. Voiteluöljyä käytetään vuosittain noin 500 litraa ja muita voiteluaineita 25 kg.

Tuotantoalueella muodostuvat jätteet kuljetetaan luvan hakijan omaan halliin, jonne järjestetään asianmukaiset säiliöt. Vuosittain muodostuu arviolta 80 litraa moottori-, vaihteisto- ja voiteluöljyjätettä, alle 20 kg kiinteää öljyjätettä, alle 5 kg paristo- ja akkujätettä, alle 5 kg metallijätettä, alle 1 m³ sekajätettä, 2 000 kg aumamuovijätettä, 5 kpl öljynsuodattimia ja alle 10 kpl voitelu patruunoita. Sekajätteen noutaa kunnallinen jätteenkerääjä ja jätteilijät toimitetaan erikseen niille tarkoitettuihin vastaanottopisteisiin.

Toiminnassa syntyy kaivannaisjätteinä kantoja ja muuta puuainesta sekä kiviä, mineraalimaita ja lietteitä. Hakemus sisältää ympäristönsuojelulain

103 a §:n mukaisen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa edellä mainittujen jätteiden määrät ja käsittely on selostettu.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Hakija on arvioinut, että Latonevan turvetuotantoalueen vesienkäsittely on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista, kun otetaan huomioon tuotantoalueen koko ja olosuhteet. Tuotannossa noudatetaan parasta käytäntöä.

Tuotantoalue, sen ympäristö ja toiminnan vaikutukset ympäristöön

Tuotantoalueen nykytila

Suunniteltu tuotantoalue on luonnontilaista suota alueen pohjoisosaa lukuun ottamatta. Tuotantoalue on lähes kolmionmuotoinen. Alue rajautuu eteläosastaan pienialaiseen luonnontilaiseen avosuohon ja länsiosastaan osin peltoihin ja osin ojitettuun suohon. Itäpuolella on kangasmetsää.

Asutus ja maankäyttö

Tuotantoalueen lähiympäristö on suurelta osin metsätalous- ja maatalouskäytössä. Tuotantoalueen itäpuolella, noin 200 m:n etäisyydellä, kulkee Alajärventie. Tuotantoalueelta länteen noin 550 m kulkee Latojoentie. Karttatarkastelun perusteella tuotantoalue rajoittuu länsipuolella osittain peltoalueisiin.

Lähin asuinrakennus sijaitsee yli 600 m länteen tuotantoalueelta. Hakija on arvioinut, että Latonevan syrjäisen sijainnin vuoksi pölyn ja melun leviäminen lähialueille on pienimuotoista.

Luonto ja suojeluarvot

Suunnitellun tuotantoalueen ojittamattomat alueet ovat suotyyppiltään variksenmarjarahkarämettä, ombrotrofista lyhytkorsinevaa ja oligotrofista saranevaa. Pohjoisosan ojitetut alueet ovat isovarpuräme- ja kangasräme-muuttumia.

Latonevan ojittamattomalla alueella olevista suotyypeistä oligotrofinen saraneva on uhanalainen ja ombrotrofinen lyhytkorsineva silmälläpidettävä luontotyyppi Etelä-Suomessa. Sekä oligotrofinen saraneva että ombrotrofinen lyhytkorsineva ovat suhteellisen luonnontilaisia ja niitä esiintyy osana avointa suota hankealueen eteläosassa.

Latonevan alueelta ei kasvillisuusselvityksen yhteydessä löytynyt alueellisesti tai valtakunnallisesti uhanalaisia tai silmälläpidettäviä lajeja. Alueella ei myöskään löytynyt luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain perusteella

suojeltavia luontotyypppejä. Alueelta tehdyssä rämeristihämähäkkiselvityksessä ei kyseistä lajia löydetty.

Keväällä 2010 tehdyn linnustoselvityksen mukaan alueella levähtää vaihteleva määrä kurkia. Keväällä 2010 alueella oli 10 teerikukkoa. Pesiviä lajeja olivat kapustarinta (4 paria), pikkukuovi (2 paria), riekko (ainakin 1 pari), kalalokki (2 paria), liro (1 pari), keltavästäräkki (2 paria), niittykirvinen (6 paria) ja käki.

Lähin suojelualue on noin 1,2 km kaakkoon sijaitseva Pitkämännikönnevan Natura 2000 -alue (SCI FI0800047). Tuotantoalueen vesiä ei johdeta Natura-alueen suuntaan.

Pohjavesialueet

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita. Lähimmät luokitellut pohjavesialueet sijaitsevat yli 5 km:n etäisyydellä.

Vesistö

Vesistö ja sen tila

Latoneva sijaitsee Ähtävänjoen vesistöalueella Levijoen valuma-alueella ja siellä tarkemmin Latojoen valuma-alueella (47.092). Vedet johdetaan pintavalutuskentältä metsäojaa pitkin Latojokeen, joka muuttuu Levijokeksi ja Levijokea pitkin edelleen Alajärven Lassinlahteen. Latonevan turvetuotantoalueen pinta-ala 21 ha on 0,5 % Latojoen valuma-alueen pinta-alasta 40,39 km². Alajärven valuma-alueen pinta-ala on 478 km² ja tuotantoalueen pinta-ala on siten noin 0,04 % valuma-alueen pinta-alasta.

Latojoen keskimääräiset virtaamat ovat seuraavat: MQ 360 l/s, HQ 4 800 l/s ja NQ 4 l/s. Virtaamat on arvioitu valuma-alueen koon perusteella käyttäen keskivalumana arvoa 9,0 l/s/km², ylivalumana arvoa 120 l/s/km² ja alivalumana arvoa 0,1 l/s/km².

Latojoen vesi on ollut vuonna 2011 näytepisteellä Latojoki yp (noin 4 km tuotantoalueen laskuojan Latojokeen laskukohdan yläpuolella) rehevää ja ruskeaa. Veden kokonaisfosforipitoisuus on ollut välillä 34–97 µg/l ja värin arvo välillä 175–350 mg Pt/l (n=4). Veden humuspitoisuutta ilmentävän kemiallisen hapenkulutuksen arvo on ollut välillä 27–53 mg O₂/l.

Levijoen vesi on ollut vuosina 2011 ja 2012 rehevää ja ruskeaa näytepisteellä Levijoki, joen Alajärveen laskukohdan yläpuolella. Veden kokonaisfosforipitoisuus on ollut 31–89 µg/l ja värin arvo 175–250 mg Pt/l (n=4). Veden humuspitoisuutta ilmentävän kemiallisen hapenkulutuksen arvo on ollut välillä 28–37 mg O₂/l.

Alajärven pinta-ala on 1 077 ha. Järvi on luonnostaan matala, sen keskisyvyys on 1,4 m ja suurin syvyys 7 m. Järveä on säännöstelty vuodesta 1937. Järven veden laatu on vesistöjen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan välttävä. Alajärvi on rehevöitynyt. Syvänteen alusvesi on hapeton tai lähes hapeton kevättalvisin. Hakemuksen mukaan Alajärven pahimpana ongelmana on säännöstelyn aiheuttamat haitat veden laadulle ja virkistyskäytölle. Alajärven rannalla on runsaasti asutusta.

Alajärven kunnostus -hankkeessa selvitetään järven tila ja mahdolliset kunnostustoimenpiteet sekä aloitetaan kiireellisimmät kunnostustyöt. Kunnostustoimenpiteisiin sisältyy muun muassa särkien tehokalastus.

Kalasto ja kalastus

Latojoella on tehty vuonna 2011 sähkökoekalastuksia kolmella paikalla. Koekalastuksissa ja koeravustuksissa ei saatu saalista eikä kaloista tai rajuista tehty myöskään näköhavaintoja pyyntien aikana. Levijoen yläosan koskijaksolla on tehty vuonna 2011 sähkökoekalastuksia kolmella paikalla. Saaliiksi saatiin särkiä, kivisimppua ja ahvenia sekä rapu.

Alajärnessä esiintyvät seuraavat kalalajit: ahven, särki, lahna, hauki, kiiski, made, muikku, kuha ja salakka. Alajärveen on istutettu planktonsiikaa, järvisiikaa ja haukea. Virkistyskalastukseen on vaikuttanut negatiivisesti järven säännöstely, petokalojen runsaussuhteiden muuttuminen ja kalastuksen hankaloituminen rehevöitymisen myötä. Alajärvellä on tehty hoitokalastuksia useana vuotena. Järvestä on saatu rapuja ainakin vuosina 1985 ja 1994.

Hakija on arvioinut, että ympäristöluvan myöntämisestä ei aiheudu kalatalouden säilymiselle tarpeellisten olosuhteiden heikentymistä, ottaen huomioon, että merkittävimmät kalavedet sijaitsevat verrattain etäällä tuotantoalueesta.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Hakija on arvioinut, että kunnostusvaiheessa alivirtaamatilanteessa turvetuotannon päästöt nostavat tuotantoalueen laskuojan kohdalla Latojoen veden kokonaistyyppipitoisuutta 1 µg/l ja kiintoainepitoisuutta 39 mg/l. Keskiavirtaamatilanteessa kiintoainepitoisuuden lisäys on 0,4 mg/l. Hakijan arvion mukaan turvetuotannon päästöillä ei ole vaikutusta Latojoen veden kokonaisfosforipitoisuuteen.

Tuotantovaiheessa alivirtaamatilanteessa tuotantoalueen laskuojan kohdalla Latojoen veden kokonaistyyppipitoisuuden lisäys on 1 µg/l ja kiintoainepitoisuuden lisäys 2,9 mg/l. Tuotantovaiheessa päästöt eivät hakijan arvion mukaan vaikuta Latojoen veden kokonaisfosforipitoisuuteen.

Levijoen suosan veden kiintoainepitoisuutta turvetuotantoalueen päästöt nostavat hakijan arvion mukaan kuntoonpanovaiheessa ali- ja keskivirtaamatilanteissa 0,4–12 mg/l. Tuotantovaiheessa alivirtaamatilanteessa päästöt suurentavat kiintoainepitoisuutta 1 mg/l, mutta muita vaikutuksia päästöistä ei hakijan arvion mukaan tuotantovaiheessa aiheudu Levijoen suosan veden laatuun.

Vaikutusarvioissa tuotantoalueen laskuojan kohdalla on käytetty Latojoen valuma-alueena pinta-alaa 37,1 km² ja seuraavia virtaama-arvoja: keskivirtaama (MQ) 334 l/s, ylivirtaama (HQ) 4 450 l/s ja alivirtaama (NQ) 3,7 l/s. Levijoen suosan valuma-alueena vaikutusarvioissa on käytetty arvoa 121,93 km² ja seuraavia virtaama-arvoja: keskivirtaama (MQ) 1 097 l/s, ylivirtaama (HQ) 14 630 l/s ja alivirtaama (NQ) 12 l/s.

Vesienhoitosuunnitelma

Tuotantoalue sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella ja siellä Luodon-Öjanjärveen laskevien vesistöjen vesienhoidon toimenpideohjelma-alueella. Levijoki kuuluu tyyppiin keskisuuret turvemaiden joet. Joen ekologinen tila on luokiteltu hyväksi. Pohjaeläinaineston perusteella joki kuuluu alustavan biologisen luokituksen mukaan luokkaan erinomainen. Toimenpideohjelman mukaan Levijoki on haja-kuormituksen alainen varsinkin alaosaltaan, mutta joen yläosalla on erämaajoki. Latojoen tilaa ei ole luokiteltu.

Alajärven ekologinen tila on arvioitu huonoksi. Alajärvi on toimenpideohjelman mukaan matala, rehevöitynyt järvi, jossa varsinkin talvella happi loppuu pohjanläheisissä vesikerroksissa. Järvessä on kesäisin sinileväkukintoja ja ravinnepitoisuudet ovat korkeita. Toimenpideohjelmassa on asetettu tavoitteeksi vuoteen 2015 ravinnekuormituksen 30–40 %:n vähenemä ja a-klorofyllipitoisuudelle taso 25 µg/l (toimenpideohjelman mukaan pitoisuus on 42 µg/l). Toimenpideohjelman mukaan Alajärven hyvää tilaa ei saavuteta vuoteen 2015 mennessä.

Ympäristöriskit

Turvetuotantotyön ajankohta, kuiva kesäkausi, ja työn luonne aiheuttavat paloturvallisuusriskin. Alueelle laaditaan paloturvallisuussuunnitelma, jossa näkyvät tarpeelliset tiedot paloturvallisuuden hoitamisesta, palokalustosta, tuotantoalueiden kartat ja muun muassa tukikohdan koordinaatit. Työmaalle nimetään paloturvallisuusvastaava. Työmaalla on alkusammutuskalusto ja ensiapuvälineistö sekä toimintaohjeet onnettomuustilanteiden varalle. Turvetuotantoalueelle rakennetaan palokaivoja. Tuotantoalueella käytetään tuulipussia ja -mittaria.

Pintavalutus kentän patorakenteen tai penkan pettäessä voi normaalia suurempia kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksia päästä vesistöön. Häiriötoimista sekä niiden korjaustoimista ilmoitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Häiriötilanteita pyritään ennalta ehkäisemään rakenteiden hoidolla, kunnon seurannalla ja tarvittavilla korjaustoimilla.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Päiväkirjaan kirjataan tiedot tuotantoalueen ojituksista, kunnostuksista ja tuotannon etenemisestä, vesienkäsittelyrakenteiden valmistumisesta sekä muut tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta turvetuotantoalueelta purkautuvan veden määrään ja päästöihin. Päästötarkkailun näytteistä analysoidaan pH ja kemiallinen hapenkulutus sekä kiintoaineen, kokonaisfosforin ja kokonaistypen pitoisuudet. Näytteenoton yhteydessä mitataan myös virtaama. Päästötarkkailunäytteet otetaan pintavalutuskentän ylä- ja alapuolelta huhti-, touko-, heinä- ja lokakuussa.

Vesistönäytteet otetaan Levijoesta, tuotantoalueen laskuojan ylä- ja alapuolelta huhti-, touko-, heinä- ja lokakuussa vuosina 2013 ja 2017. Näytteistä analysoidaan lämpötila, hapen kyllästysprosentti ja pitoisuus, väriarvo, pH ja kemiallinen hapenkulutus sekä kiintoaineen, kokonaisfosforin ja kokonaistypen pitoisuudet. Tuotannon päättymisen jälkeen vesistötarkkailunäytteet otetaan elokuussa yhden, kolmen ja viiden vuoden kuluttua tuotannon päättymisen jälkeen. Vesistötarkkailu voidaan toteuttaa joko erillistarkkailuna tai yhteistarkkailuna muiden turvetuottajien kanssa.

Kalataloustarkkailua tehdään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailu tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistarkkailuna muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Vahinkoja estävät toimenpiteet

Kalatalousmaksu

Hakijan arvion mukaan Latonevan turvetuotannon päästöt eivät todennäköisesti muuta Levijoen veden laatua. Turvetuotannosta ei todennäköisesti aiheudu korvattavaa haittaa kalastolle tai kalastukselle.

Muut korvaukset

Turvetuotannon päästöistä ei aiheudu korvattavaa haittaa vesistön virkistyskäytölle eikä tonttien arvolle.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 12.2.2013 muun muassa päästöarvioilla, valuma- ja vesistöaluetiedoilla, vesistövaikutusarvioilla, tarkennetuilla pintavalutuskentän alueen tiedoilla, Alajärven veden laatutiedoilla, Latojen ja Levijoen kalastotiedoilla, laskuojan sijaintitiedoilla sekä täydennetyillä asianosaisten yhteystiedoilla. Lisäksi hakija on täydentänyt hakemus-

taan 13.3.2013 pintavalutuskentän vaaitus- ja turpeen paksuustiedoilla sekä asianosaisten yhteystiedoilla.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa sekä Alajärven kaupungissa ja Soinin kunnassa 28.3.–29.4.2013 sekä erityis-tiedoksi antona asianosaisille. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 3.4.2013 Järviseutu-lehdessä.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelta, Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri vastuualueen kalatalousryhmältä, Alajärven kaupungilta ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Soinin kunnalta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue

Latoneva on varsin hyvä lintusuo. Jussi Ryssyn linnustoselvityksen mukaan suolla pesivät kapustarinta (4 paria), pikkukuovi (2), riekko (ainakin 1 pari), kalalokki (2), liro (1), keltavästäräkki (2), niittykirvinen (6) ja käki. Lisäksi suo on kurkien keväinen levähdysalue ja teeren soidinalue. Harri Hutri (Etelä-Pohjanmaan Vesitutkijat Oy) ei ole yhdellä heinäkuuisella (4.7) käynnillään löytänyt alueelta rämeristihämähäkkejä. Lajin lähin tunnettu esiintymispaikka on kuitenkin vain 10 km:n päässä, joten lajin löytyminen suolta ei siten ole täysin poissuljettua.

Suolla pesii useita luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja lintulajeja. Hakemuksesta ei käy ilmi, ovatko kaikki turpeenottohankkeen käynnistämiseksi tarvittavat ympäristömuutostyöt ajoitettavissa niin, että luonnonsuojelulain 39 §:n vastaisilta seurauksilta vältytään. Tällainen selvitys on tarpeen, jotta voidaan arvioida mahdollisen luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen poikkeusluvan tarvetta.

Levijoesta on olemassa heikosti vedenlaatutietoja. Vesienhoitosuunnitelman viime luokittelukaudella Levijoki luokiteltiin hyvään tilaan, tällä kaudella luokittelua ei ole toistaiseksi tehty. Vähät vedenlaatutulokset näyttävät tyydyttävää tilaa, mutta tutkimuspisteet sijaitsevat joen alajuoksulla. Kartatarkastelun perusteella jokiuoma on kohtuullisen luonnontilainen, mutta ojituksia on erittäin runsaasti.

Alajärvi on hyvin rehevä, matala ja voimakkaasti kuormitettu järvi Ähtävänjoen valuma-alueen yläosalla. Vesienhoitosuunnitelman viime luokittelukaudella Alajärven luokitus oli huono, tällä kaudella Alajärvi on luokiteltu alustavasti välttäväksi. Muutos johtuu osittain muuttuneista kriteereistä ja

eri aineistosta, mutta myös todellista muutosta on tapahtunut, esimerkiksi ravinnepitoisuudet ovat laskeneet noin 10 %. Alajärnessä esiintyy kesällä sinileväkukintoja ja talvella järven happitilanne on erittäin heikko. Turvetuotanto on Ähtävänjoen vesistöalueen ja varsinkin Alajärven hyvän tilan saavuttamiselle uhkatekijä. Alajärvellä on käynnissä kunnostushanke, johon lukuisat tahot ovat sitoutuneet. Kunnostushankkeenkin vuoksi kuormitusta tulisi vähentää, ei lisätä.

Hakemuksessa esitetyt arviot Latonevan tuotantoalueen kuormituksen vaikutuksista alapuolisen vesistön pitoisuuksien kasvuun ovat alimitoitettuja. Turvetuotannon ongelmia ovat valuntahuippujen aikaiset kuormituspiikit, mahdolliset pintavalutuskenttien oikovirtaukset ym., jotka eivät keskiarvoperusteisissa kuormitusluvuissa välttämättä näy.

Mikäli ympäristölupa myönnetään, on lupamääräyksillä pyrittävä takaamaan vesiensuojelurakenteiden toiminta, turvaamaan alapuolisen vesistön kunto, kunnossapidon tiivis omavalvonta, kuormituksen tarkkailu sekä laskeutusaltaiden ja ojaston puhdistustyön valvonta.

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousryhmä

Levijoen veden laadussa ei ole tapahtunut kovin huomattavia muutoksia 30 vuoden aikana. Kokonaisfosfori ja jokiveden pH-arvo ovat pysyneet suhteellisen samalla tasalla. Joen väriluku on kuitenkin kohonnut. Vuosien 1982–1983 jokiveden väriluvun keskiarvo oli 173 mg Pt/l ja vuosina 2011–2012 keskiarvo oli 206 mg Pt/l eli noin 19 %:n nousu.

Kalastuskuntien mukaan Levijokeen on istutettu rapua. Alajärven kalastuskunta on arvioinut joen rapukannan olleen kasvussa 2000-luvulla, mutta pyyntivahva se ei kuitenkaan ole.

Alajärvi on matala humusjärvi ja sen minimi pH-arvo on 6 ja fosforipitoisuus 71 µg/l. Alajärven runsas ahven-, särki- ja lahnakanta on hyvin tyypillinen rehevälle vesistölle. Muita koekalastuksissa tavattuja lajeja ovat kuha, kiiski, made, muikku, kuha ja salakka. Siian ja järvitaimenen sekä kirjo-lohen esiintymiseen vaikuttavat istutukset. Virkistyskalastukseen on vaikuttanut negatiivisesti järven säännöstely, petokalojen runsaussuhteiden muuttuminen ja kalastuksen hankaloituminen rehevöitymisen myötä. Alajärvellä on tehty hoitokalastuksia useina vuosina vuodesta 1974 lähtien.

Hyvä ekologinen tila arvioidaan saavutettavan Ähtävänjoessa vuoteen 2021 mennessä ja Alajärvellä vuoteen 2027 mennessä. Tavoitteena on myös että kalansyönnille ei enää olisi rajoituksia ja että ravinnonkuormitukset vähentyisivät 30–40 % Alajärnessä. Turvetuotanto vaikuttaa omalta osaltaan vesistöjen rehevöitymiskehitykseen ja alueilta tulevaa kuormitusta tulisi vähentää merkittävästi tämän päivän tasolta. Kokonaiskuormitusta pyritään vähentämään.

Turvetuotantoalueen merkittävin vesistökuormitus syntyy yleensä ravinteista ja kiintoaineesta. Kuivatusvedet ovat myös happamia. Latvavesien pidätyskyky heikkenee, jolloin tulvista tulee runsasvetisempiä ja lyhytkes-
toisempia kuin luonnontilan aikaan. Eroosio joki- ja purouomissa lisääntyy ja kesän kuivan vähävetisen kauden pituus pitenee.

Happamuuden sekä happi-, kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksien muutokset voivat vähentää kalojen aktiivisuutta ja lisätä mädin ja poikasten kuolleisuutta. Kalojen ravintona toimivan pohjaeläimistön määrä, lajisto ja kokorakenne voivat muuttua haitallisesti. Kiintoainepitoisuus aiheuttaa pohjan liettymistä, mikä vähentää kutupohjia ja suojapaikkoja. Vaikutukset voivat kohdistua myös rapuihin. Seisovat pyydykset limoittuvat (rehevöityminen) ja likaantuvat (kiintoaine). Tämä vähentää pyydysten kalastavuutta ja saalista. Kaloissa voi esiintyä makuvirheitä. Tietoisuus haittatekijöistä voi vähentää kalastusta.

Lausunnossa viitataan valtioneuvoston periaatepäätökseen soiden ja turvemaiden kestävästä käytöstä. Suunniteltu tuotantoalue on pääosin ojittamatonta suota. Ojittamattomien soiden ojittaminen johtaa virtaamien äärevöitymiseen. Uusien suoalueiden kuivattaminen vähentää valuma-alueen vesien pidätyskykyä tilanteessa jolloin vesivarastotilan kasvattaminen ja eroosion vähentäminen olisi tarpeen.

Hankkeelle ei tule myöntää lupaa. Jos lupa kuitenkin myönnetään, on luvan saajan maksettava vuosittain 250 euron kalatalousmaksu käytettäväksi kalakannoille ja kalastukselle aiheutuvien vahinkojen vähentämiseksi tarkoitettujen toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä toimenpiteiden tuloksellisuuden tarkkailuun. Kertyneet varat voidaan käyttää esimerkiksi hoitokalastukseen ja kalojen istutustoimintaan.

Vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen on tarkkailtava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Tarkkailu voidaan toteuttaa yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Alajärven kaupungin ja Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunta)

Latonevan turvetuotantoalueelle ei tule myöntää ympäristölupaa. Latoneva sijoittuu Alajärven valuma-alueelle. Alajärvi on Etelä-Pohjanmaan maakunnan ainoa järvi, joka on luokiteltu ekologisesti huonoon tilaan. Alajärven huonon tilan katsotaan johtuvan ulkoisen kuormituksen lisääntymisestä, järven tulovirtaaman vaihtelun voimistumisesta sekä järven säännöstelystä. Pitkäaikainen ja voimakas kuormitus aiheuttaa happikadon ja sinileväkukintojen esiintymistä vuosittain.

Yhtenä toimenpiteenä järven tilan kohentamiseksi on Alajärven kunnostuksen yleissuunnitelmassa vuosille 2013–2021 esitetty tulovirtaaman tasaamista ojitusalueiden ennallistamisella. Lisäksi uudisojituksista tulisi pidättäytyä. Latoneva on Alajärven valuma-alueen viimeisiä luonnontilaisia soita.

Hakemuksessa on virheellisesti esitetty, että Latonevan turvetuotantoalue sijaitisi Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa Ähtävänjoen vesistöalueella (47), jota koskee suunnittelumääräys III. Latoneva sijaitsee Levijoen valuma-alueella (47.09), jota koskee suunnittelumääräys IV: Turvetuotannon suunnittelussa on huomioitava vesistövaikutukset siten, että kokonaiskuormitusta pyritään vähentämään.

Hakemuksessa esitetty linnustoselvitys ei ole riittävä. Maastokäyntien ajankohta tai selvitysalueen rajat eivät selviä raportista. Selvityksestä ei käy ilmi, millä menetelmällä pesimälinnusto on selvitetty. Selvityksen mukaan alueella pesii riekko, joka on silmälläpidettävä laji sekä kaksi paria keltävästäräkkiä, joka on vaarantunut laji. Lintujen uhanalaisuusluokitukset eivät selviä selvityksestä.

Muistutukset

1) *Kiinteistöyhtymä A ja B (Lisä-Rinne 48:0)* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Alue on ainutlaatuinen ojittamaton suoalue, joka ennen oli luonnon heinän korjuualue. Alueella on kurkien ja kosteikkolintujen pesintä-alue, sekä metsäkanalintujen pesintä- ja esiintymisalue. Alueella on muun muassa metsoja ja teeriä. Juuri äskettäin on metsäojien juoksutus-ten vuoksi rakennettu saostus-altaita Alajärven vesistön parantamiseksi.

2) *C ja D (Huhtila 25:4)* vastustavat ympäristöluvan myöntämistä. Muistuttajien omakotitalo sijaitsee noin 600 metrin päässä turvetuotantoalueelta. Turpeen nostosta nouseva pöly aiheuttaa ongelmia lähialueen asukkaille, esimerkiksi omakotitalon ikkunoita ei enää voi pitää auki ja pyykin kuivataminen ulkona on mahdotonta. Turvealue sijaitsee idän suunnassa, josta tuulee usein omakotiasutuksen suuntaan. Kesällä turvetyömaalla tehdään töitä yötä päivää ja koneitten melu aiheuttaa meluhaittaa.

Neva on ojittamatonta aluetta. Nevan ojittaminen vaikuttaa luonnoneläinten elinympäristöön ja marjamaihin.

Turvetuotannon käsittelyvedet aiheuttavat vesistöjen rehevöitymistä. Latojoen ja Alajärven tila ei kestä yhtään lisäkuormitusta. Järvi on jo nyt huonossa kunnossa. Alajärvessä harrastetaan paljon virkistyskalastusta ja veden saostuminen lisää roskakalan määrää. Saostuminen huonontaa järven virkistyskäyttöä ja lisää sinilevän määrää.

3) *Alajärven yhteisen kalaveden osakaskunta* vastustaa luvan myöntämistä. Toissijaisesti, mikäli lupa myönnetään, edellytetään luvan myöntämistä määräaikaisena, 5 vuoden jaksoissa. On käytettävä parasta mahdollista vesienpuhdistustekniikkaa ja suoritettava dokumentoitua poistovesien analysointia. Osakaskunnalle on varattava oikeus tutustua analysointituloksiin.

Päästöjen aiheuttama haitta alapuolisen vesistön veden laatuun ja kalastoon on korvattava vuosittaisella 1 000 euron indeksiin sidotulla korvauksella. Rapukannan tuhoutuminen tai elinedellytysten heikentyminen on korvattava täysimääräisenä. Levijoen luonnontilaa on tarkkailtava ja muutokset on palautettava ennalleen.

Alajärven veden laadun ja kalaston parantamiseksi on tehty jo yli 10 vuoden ajan määrätietoista työtä. Osakaskunnan toimesta on suoritettu vuosittain vähempiarvoisen kalan poistoa Alajärvestä 15 000–30 000 kg. Työn tuloksena on havaittavissa veden laadun paraneminen. Järven kalastus- ja virkistyskäyttöedellytykset ovat lisääntyneet. Järven kuormitus ei kestä lisäyksiä.

4) *Järviseudun ympäristöyhdistys Kotikontu ry* esittää mielipiteenään, että ympäristölupahakemusta ei tule hyväksyä. Alajärvi ja Levijoki eivät kestä enää lisää kuormitusta. Turvetuotantoalueelta tulevaa kiintoainesta ei pystytä tällä hetkellä kunnolla pidättämään kovissa valumatilanteissa kuten rankkasateilla. Ilmastonmuutoksen myötä sateet lisääntyvät ja äärevöityvät, mikä entisestään kasvattaa valuntaa ja myös kiintoaineksen joutumista vesistöihin. Latoneva on keskiosiltaan täysin luonnontilassa ja siellä pesii alueellisesti uhanalainen riekko. Nevat ovat viimeisiä aidosti täysin luonnontilaisia luonnonympäristöjä Järviseudulla. Ilmastonmuutoksen torjunta vaatii, että luonnontilaiset suot ja niiden turvevarat jätetään käyttämättä.

5) *E (Jokiaho 2:119)* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Päästöt huonontavat Levijoen ja Alajärven virkistyskäyttöä. Levijokea käytetään kalastukseen ja uimiseen niin vakituisten asukkaiden kuin lukuisten mökkiläisten toimesta. Lisäksi päästö aiheuttaa vedelle esteettistä haittaa. Jo pelkästään metsäojien avaaminen yläjuoksulla on vaikuttanut veden laatuun heikentävästi ja estänyt joen käytön uimiseen.

Levijoessa on hyvä rapukanta, saukkoja sekä keväisin jokea pitkin nousee haukia Alajärvestä. Joen pohja on kivinen eikä siinä ole kiintoainesta.

Suolta tuleva kiintoaines tulisi liettämään joen pohjan ja näin hävittämään rapukannan sekä vaikeuttamaan kalaston elinolosuhteita. Virkistyskalastus tulisi tämän jälkeen olemaan mahdotonta.

6) *F ja G (Saarimaa 3:238)* vastustavat ympäristöluvan myöntämistä. Turvetuotantoalueelta laskevat vedet pilaavat Levijoen ja Alajärven vesistöt. Vesistöjen rannoilla on paljon huvila-asutusta, joiden asumisolosuhteet heikkenevät oleellisesti. Kalakannat kärsivät heikkenevästä vedenlaadusta. Humusaine mataloittaa / rehevöittää vesistöjä. Hanke tulisi kuormittamaan vesistöjä vuosikymmenien ajan. Muistuttajien vuokraama tila sijaitsee Alajärven rannalla.

7) *H (5-413-43-0)* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Lisäkuormitusta Levijoen kautta Alajärveen ei saa sallia. Muistuttaja viettää kesät Alajärven rannalla. Tähän mennessä jo toteutetut toimenpiteet ovat olleet riittämättömiä järven pelastamiseksi. Muistuttaja toivoo, että uusi hanke ”Alajärven ulkoinen kuormitus kuriin” saa järven kukoistamaan. Muistuttaja perustelee muistutustaan Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen Internet-sivuilla olevilla Alajärveä koskevilla tiedoilla.

8) *I (Rantaniemi 2:197), J (Rantakivi 2:196), K ja L (Rantatupa 2:453), M ja N (Saarimaa 3:418) sekä O ja P (Lyylänkylä 2:258)* vastustavat ympäristöluvan myöntämistä. Muistuttajat ovat Alajärven rannan maanomistajia ja he ovat huolestuneita järven tilasta ja saastumisesta. Runsas leväesiintyminen on jokakesäinen ilmiö. Levijoen ja Alajärven alueella esiintyy harvinaista jokirapua, jonka olemassaolo ja lisääntyminen vaarantuvat saastumisen myötä. Levijoen ja Alajärven lisäsaastuminen on estettävä.

9) *Q (5-413-43-0)* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Lisäkuormitusta Levijoen kautta Alajärveen ei saa sallia. Muistuttaja viettää kesät Alajärven rannalla.

10) *R (Vähäsaari, 25:4)* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Turvetuotanto heikentäisi Alajärven tilaa entisestään. Järvi ei kestä lisäkuormitusta. Järveen tulee jo nyt ravinnekuormaa nelinkertaisesti järven sietokykyyn nähden. Muistuttajan mökki sijaitsee Alajärven rannalla Lääkärin-saarella Levijoen suun läheisyydessä. Muistuttaja viittaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen Internet-sivuilla olevaan Alajärveä koskevaan suunnitelmaan.

11) *S (Vähäsaari, 25:4)* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Muistuttaja on elänyt ja nähnyt Alajärven kurjuuden päivät kuin myös sen ilahduttavan hitaan elpymisen veden pinnan noston ja muiden tehostettujen elvytystoimenpiteiden ansiosta. Järveen kuitenkin edelleen virtaa nelinkertainen määrä ravinteita sen kestokykyyn nähden. Mitään toimenpiteitä ei pidä sallia, jotka ovat omiaan entisestään lisäämään Alajärven ravinnekuormaa ja tuhoamaan näin pitkäjänteisen tuloksellisen suojelu- ja elvy-

tystyön. Muistuttajan mökki sijaitsee Alajärven rannalla Lääkärin-saarella Levijoen suun läheisyydessä.

12) *T (Vähäsaari, 25:4)* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Veden laatu Alajärvässä on vihdoin hiukan parantunut varmaankin elvytystoimien ansiosta, joita tulisikin jatkaa entistä tehokkaammin. Järveen virtaa moninkertainen määrä ravinteita sen kestokykyyn nähden, mitä ei voi hyväksyä. Mitään, mikä lisää entisestään Alajärven ravinnekuormaa, ei pidä sallia, vaan voimavarat tulee käyttää järven kunnostamiseen. Muistuttajan mökki sijaitsee Alajärven rannalla Lääkärin-saarella Levijoen suun läheisyydessä.

13) *U* vastustaa ympäristöluvan myöntämistä. Alajärven pelastamiseksi on tehty työtä, mutta toimet ovat olleet tähän asti riittämättömiä ja tällä hetkellä järven ympärivuotinen virkistyskäyttö on mahdotonta. Suuren osan kestästä järvi kärsii mm. sinilevästä. Veden sameus ja ruskea väri ovat silmin nähden lisääntyneet vuosien saatossa ja tällä hetkellä vesi on aivan ruskeaa. Alajärvi ei kestä enää lisää kuormitusta turvetuotannon valumien muodossa. Järveä lisäkuormittava toiminta on ehdottomasti kiellettävä. Muistuttaja on syntynyt ja asunut Alajärven rannalla.

Muistuttaja on liittänyt muistutukseensa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen Internet-sivuilla olevia Alajärveä koskevia tietoja. Alajärven hyväksi on haettu uutta hanketta, jonka nimi on Alajärven ulkoinen kuormitus kuriin. Hanke suunnittelee ja toteuttaa vuonna 2013 Alajärven valuma-alueelle monivaikutteisen kosteikon/kosteikkoja.

14) *Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry* vaatii, että ympäristölupaa ei myönnetä. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin ympäristölupa on lainvoimainen.

Alueelta on löydetty vaarantuneiksi suotyypeiksi luokitellut suotyypit sara-neva ja lyhytkorsineva. Noin kolmannes alueesta on eri tavoin uhanalaisiksi luokiteltuja suotyyppejä.

Suolla on EU:n lintudirektiivin I liitteen mukaisista vastuulajeista teeri, kurki ja kapustarinta. Valtakunnallisesti silmälläpidettäviä tai uhanalaisia lajeja ovat pikkukuovi, liro ja keltävästäräkki. Alueella on Pohjanmaan alueella uhanalaisiksi katsottavia lajeja. Suomen erityisvastuulajeina ovat alueella teeri, kurki, liro ja pikkukuovi. Alueelta on havaintoja myös riekosta.

Suon lintulajistoa voidaan pitää hyvänä ja monipuolisena alaan nähden. Tarkka lajien selvittäminen vaatisi useita käyntikertoja, joten minimitietona saatu selvityksen tulos on osaltaan viite siitä, että suon lintulajisto on arvokas.

Rämeristihämähäkin lisäksi tulisi olla selvitys muista EU:n luontodirektiivin vaatimista lajiryhmistä, kuten perhosista, sudenkorennoista, nisäkkäistä ja matelijoista.

Lato- ja Levijoesta on esitetty vain hyvin vähäisesti tietoja, kuten myös Alajärven tilasta. Kalastoselvitys on vähäinen. Alajärven yläpuolisista vesialueista tiedetään ainakin Kuninkaanjoessa esiintyvän taimenta. Levijoesta koekalastuksen yhteydessä saaliiksi saatu pieni rapu on voimakas osoitus veden laadusta. Alajärven vesi kalalajistosta päätellen ei voi olla kovin huonoa, koska järvessä ja joessa on mm. särkeä, joka on ainakin happamuudelle melko altis laji.

Kuormitusmäärät ovat vain arvioita ja perustuvat muutamiin mittauksiin ja laskelmiin. Valitettavasti valtaosa vuoden kuormituksesta tulee ylivalunnan aikana, jolloin virtaamat ja ainepitoisuudet ovat hallitseman suuria ja ne päätyvät vesistöön heikolla puhdistusteholla. Hakemuksessa ei ole mitään mainintaa muun muassa siitä, miten toimitaan häiriötilanteiden aikana ja miten esimerkiksi ylivalunnat estetään.

Hakijan vastine

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueen ja Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousyksikön lausunnot

Hakija vastaa muun muassa seuraavaa: Kunnostustyöt ajoittuvat suurelta osin talviaikaan, jolloin kuntoonpanovaihe aloitetaan poistamalla puusto ja rakentamalla tiestö. Tyypillisesti uuden turvetuotantokenttien kunnostaminen kestää yleensä 2–5 vuotta. Turvetta tuotetaan noin 20–30 vuotta. Turvetta tuotetaan kesällä. Tuotanto ei ole yhtäjaksoista, vaan riippuu muun muassa sään poutaisuudesta tai tuulisuudesta. Suurimmat kunnostustyöt ajoittuvat talviaikaan, joten linnuston elin- ja pesimisympäristö ei siitä todennäköisesti häiriinny. Jälkihoitovaiheen jälkeen maanomistaja tai uusi vuokralainen valitsee alueelle sopivimman jälkikäyttömuodon.

Pintavalutuskenttä sijaitsee ojittamattomalla suolla ja alueella tehtyjen vaaitusmittaustulosten perusteella pintavalutus toimii moitteettomasti. Kentän reunat pengerreretään. Vesienkäsittely on parasta käyttökelpoista tekniikkaa kyseisellä turvetuotantoalueella.

Tuotantoalueeksi on suunnitteilla noin 21 ha:n alue ja luonnontilaista suota on kokonaisuudessaan noin 60 ha. Turvetuotantoalueen reunat sekä koko Latonevan lähiympäristö ovat voimakkaasti metsäojitettuja alueita tai maatalousmaita.

Alueesta on tehty kasvillisuus-, linnusto- ja rämeristihämähäkkikartoitus. Vaikka osa Latonevasta kunnostetaan turvetuotantoon, alueelle jää vielä luonnontilaista aluetta noin 40 ha. Latonevan pieni turvetuotantoalue ei todennäköisesti ole merkittävästi haittaavaa vaikutusta alueella esiintyvää linnustoa tai eläimistöä.

Kalatalousmaksun suuruuteen ja kuormituksen, vesistön laadun sekä kalataloustarkkailun esityksiin luvan hakijalla ei ole huomauttamista.

Alajärven kaupungin ja Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Järvi-Pohjanmaan rakennus- ja ympäristölautakunta)

Hakija viittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille antamaansa vastineeseen. Lisäksi hakija ilmoittaa, että linnustوسelvityksen tehnyt henkilö kävi alueella kaksi kertaa keväällä 2010 ja aiemmin vuosien saatossa hän on käynyt muutamia kertoja ja hän on lisäksi tehnyt kyselyitä henkilöille, joiden tiesi alueella käyneen.

Muistutukset

Muistuttajien 2) tila Huhtila sijaitsee pintavalutuskentältä mitattuna yli 700 metrin etäisyydellä. Kyseistä tilaa lähempänä on maatalouskäytössä olevia peltoja.

Kaikkien muistutuksissa esitettyjen vaatimusten johdosta hakija esittää muun muassa seuraavaa:

Vaalean kasvuturpeen tuotanto aiheuttaa vähemmän pölyä. Latonevala tuotetaan pääosin ympäristöturvetta imuvaunumenetelmällä (jotka on varustettu syklooneilla). Tuotantoalueen lähiympäristö on suurelta osin metsätalouskäytössä sekä osin maatalouskäytössä. Lähin asutus sijaitsee yli 700 metrin etäisyydellä Latonevan pintavalutuskentältä katsottuna länteen. Tuotantoalueen itäpuolisessa osassa ei tehdä kunnostus- tai tuotantotoimintaa klo 22–7 välisenä aikana.

Latonevan pintavalutuskentältä on matkaa Levijokeen noin 1,25 km metsäojia pitkin mitattuna ja edelleen Alajärveen mitattuna reilusti yli 10 km. Levijoen varsi on hyvin voimakkaasti metsäojitettua aluetta, maatalousmaata ja haja-asutusta, näiden kyseisten toimenpiteiden vaikutus alapuolisen vesistön laatuun tällä hetkellä tulee huomioida.

Hakija viittaa Alajärven kunnostuksen yleissuunnitelmaan vuosille 2013–2021. Hakijan lausuu kunnostuksen yleissuunnitelmaan viitaten, että Alajärven tila on tyydyttävässä kunnossa maa- ja metsätalouden ja haja-asutuksen johdosta. Latonevan kuivatusvesien puhdistus virtaamansäädöllä, laskeutusaltaalla ja sarkaojarakenteilla lisättynä pumpaamalla ja ojittamattomalla pintavalutuskentällä täyttää parhaan käytökelpoisen tekniikan vaatimustason ottaen huomioon tuotantoalueen koon ja olosuhteet tuotanto- ja vesiensuojelumenetelmien käytölle sekä hankkeesta aiheutuva vesistökuormitus ja sen vaikutukset alapuoliseen vesistöön.

Turvetuotanto toteutetaan osaavalla toiminnanharjoittajalla. Tarkkailu toteutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla ja ulkopuolisen tahon tekemänä. Toiminnoissa noudatetaan pinta-alaolosuhteet huomioon ottaen parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä.

Latonevan turvetuotannon kuormitus ei todennäköisesti muuta Levijoen vesistön laatua. Turvetuotannosta ei todennäköisesti aiheudu korvattavaa haittaa kalastolle, kalastukselle, vesistön virkistyskäytölle eikä tonttien arvolle.

ALUEHALLINTOVIRANOMAISEN RATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää Teppo Lehtoselle ympäristöluvan Latonevan turvetuotantoon Alajärven kaupungin Lehtimäen kylässä Ähtävänjoen vesistöalueella hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennyksen mukaisesti siten muutettuna kuin lupamääräyksistä ilmenee. Tuotantoalueen pinta-ala on 18,1 ha, josta varsinaista tuotantoaluetta on 16,5 ha, auma-alueita 0,4 ha, tukikohta-aluetta 0,2 ha ja pintavalutuskentän aluetta 1 ha.

Aluehallintovirasto hylkää hakemuksen noin 3 ha:n alalta. Hylätty alue on merkitty päätöksen liitteen 2 kartalle.

Lupamääräykset

Päästöt vesiin

1. Turvetuotantoalueen vedet on johdettava hakemuksen liitteenä 15 olevan kartan (mittakaava 1:10 000) mukaisesti vesienkäsittelyrakenteiden jälkeen laskuojan kautta Latojokeen.
2. Tuotantoalueelta johdettavat vedet on käsiteltävä hakemuksen liitteenä 3 olevan suunnitelmapiirustuksen (mittakaava 1:10 000) mukaisesti sarkaojarakenteiden, virtausta säätevien patojen, laskeutusaltaan ja ympärivuotisesti pintavalutuskentän avulla sekä muutoin hakemuksesta ilmenevällä tavalla.

Sarkaojien päissä on oltava lietsyvennys, lietteenpidätin ja päisteputket. Kokoojajoihin on rakennettava virtausta säätelevät padot. Laskeutusaltaassa on oltava pintapuomit ja purkupään virtaamaa padottava rakenne. Laskeutusaltaan ja pintavalutuskentän on oltava mitoitusohjeiden mukaisia, kuitenkin siten, että pintavalutuskentän pinta-ala on vähintään 1 ha.

Auma-alueiden ja ojien välissä on oltava suojakaista, joka estää turpeen joutumisen ojiin.

Tuotantoalueen ulkopuoliset valumavedet on johdettava tuotantoalueen ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse eristysojissa, joissa on oltava lie-

tesyvennykset. Eristysojia kaivettaessa on käytettävä kaivukatkoja ja vedet on johdettava pintavaluntana vesistöön, jos se on mahdollista.

3. Pintavalutuskentän puhdistustehon on oltava vähintään seuraava:

Kiintoaine	50 %
Kokonaisfosfori	50 %
Kokonaistyyppi	20 %

Puhdistusteho lasketaan vuosikeskiarvona ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen määritetyistä pitoisuuksista häiriötilanteet mukaan lukien.

4. Jos pintavalutuskentän puhdistusteho ei tarkkailun perusteella täytä puhdistustehovaatimuksia, luvan saajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin puhdistustehon parantamiseksi ja ilmoitettava tehtävistä toimenpiteistä kirjallisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos puhdistusteho on seuraavanakin vuonna tehovaatimuksia pienempi, luvan saajan on toimitettava sitä seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä aluehallintovirastolle vesienkäsittelyn tehostamista koskeva suunnitelma, jonka perusteella aluehallintovirasto voi muuttaa tai täsmentää lupaa ja lupamääräyksiä.

5. Jos käsitellyn veden kokonaisfosforipitoisuus on alle 30 µg/l, kokonaistyyppipitoisuus alle 700 µg/l tai kiintoainepitoisuus alle 2 mg/l, lupamääräyksessä 3 esitettyä kyseisen parametrin puhdistustehovaatimusta ei ole tarpeen ottaa huomioon.

6. Laskeutusaltaan ja sen jälkeisten vesienkäsittelyrakenteiden on oltava käytössä ennen sarkaojitusta ja suon pintakerroksen poistamista. Vesienkäsittelyrakenteet on esitettävä ennen käyttöönottoa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi ja saatettava tiedoksi Alajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vesienkäsittelyrakenteisiin saa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.

7. Luvan saajan on pidettävä vesienkäsittelyrakenteet ja ojasot jatkuvasti toimintakunnossa ja tarkastettava niiden toimivuus säännöllisesti.

Laskeutusallas, sarkaojat ja lietesyyvennykset sekä reuna- ja kokoojaojat on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantokauden päätyttyä ja aina muulloinkin tarpeen vaatiessa. Kivennäismaahan kaivetut ojat on tarkastettava ainakin kerran vuodessa ja puhdistettava tarvittaessa.

Laskeutusaltaasta, lietesyyvennyksistä ja ojista poistettava liete on sijoitettava siten, ettei se pääse vesistöön.

Päästöt ilmaan ja melu

8. Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia. Aumoja ei saa sijoittaa alle 500 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista eikä alle 400 metrin etäisyydelle viljelyksistä.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

9. Alueen kuntoonpanotyöt, turvetuotanto ja varastointi on järjestettävä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän melua. Melutaso ei saa ylittää asuinrakennusten pihapiirissä 55 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 50 dB (LAeq) klo 22–7. Loma-asuntojen pihapiirissä ja luonnonsuojelualueilla melutaso ei saa ylittää 45 dB (LAeq) klo 7–22 eikä 40 dB (LAeq) klo 22–7.

Varastointi ja jätteet

10. Tuotantoa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on oikeus vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisia jätteitä toimitettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Jätteet on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Luvan saajan on muutoinkin järjestettävä jätehuolto ja jätteen kuljetus asianmukaisesti.

Luvan saajan on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

11. Voiteluaineet ja jäteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on tiivisalustainen reunallinen suojarakenne. Polttoainesäiliöiden on oltava tiiviillä alustalla siten, ettei polttoainetta säilytyksen tai tankkauksen aikana pääse maaperään tai ojiin. Paikallaan pidettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai valuma-altaalla varustettuja. Polttoainesäiliöissä on oltava ylitäytönestín ja laponesto.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

12. Luvan saajalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

13. Toiminnan häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä on viipymättä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Alajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä järjestettävä niiden edellyttämä tarkkailu. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä. Havaitut viat on korjattava ja häiriötekijät poistettava viipymättä.

Tarkkailut

14. Käyttö- ja päästötarkkailu on toteutettava tämän päätöksen liitteenä 3 olevan suunnitelman mukaisesti.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan muuttaa Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

15. Vesistötarkkailu on tehtävä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Kalataloustarkkailu on tehtävä Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Tarkkailu on mahdollista tehdä yhteistarkkailuna muiden alueen turvetuottajien kanssa. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan muuttaa Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Vesistötarkkailun vuosiraportit on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueelle, Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle sekä Alajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kalataloustarkkailun tulokset on toimitettava Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastualueelle, Alajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Järvisseudun kalastusalueelle. Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa. Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuudet sekä analyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Kunnossapitovelvoitteet

16. Luvan saajan on osallistuttava laskuojien kunnossapitoon.

Kalatalousmaksu

17. Luvan saajan on maksettava vuosittain maaliskuun aikana 250 euroa kalatalousmaksua Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle käytettäväksi vesistöön johdettavien päästöjen vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseen.

Ensimmäinen maksu on suoritettava kuukauden kuluessa kuntoonpanotöiden aloittamisesta siltä vuodelta, jona kuntoonpano aloitetaan.

Kuntoonpanon aloittamisesta on ilmoitettava etukäteen Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle.

Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito

18. Tuotannosta poistettavat alueet on vuosittain ilmoitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä, kuitenkin vähintään kahden vuoden ajan, tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön. Luvan saajan on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta ennen vesien käsittelyn lopettamista. Tämän jälkeen tuotannosta poistettujen alueiden vedet voidaan ohjata vesien käsittelyn ohi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Tuotannon lopettamisesta on ilmoitettava etukäteen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tuotannon lopettamisen jälkeen hankealue on siistittävä ja tarpeettomat rakenteet poistettava. Vesien käsittelyä ja päästö- ja vaikutustarkkailua on jatkettava kahden vuoden ajan tai kunnes tuotantoalue on siirretty muuhun käyttöön. Luvan saajan on esitettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta ja jälkihoitovaiheen tarkkailun tuloksista ennen vesien käsittelyn lopettamista.

Turvetuotantoalueen ympäristölupapäätös ja siinä luvan saajalle määrätyt veloitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen ja jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Korvaukset

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesistön pilaantumisesta johtuvaa korvattavaa vahinkoa.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 ja 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään 1.4.2024 mennessä jätettävä aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä selvitykset ja yhteenvedot tuotannon aiheuttamista melu- ja pölyhaitoista ja niiden vähentämisestä, vesien käsittelyn hosta, vesiin joutuvien päästöjen määrästä sekä vesien johtamisen vaikutuksista purkuvesistön tilaan, eliöstöön ja käyttöön, mahdollisuuksista tehostaa vesien käsittelyä sekä arvio aiheutuneista ennakoimattomista vahingoista. Hakemukseen on myös liitettävä selvitys tuotannosta poistettujen alueiden tilasta ja muut ympäristönsuojeluasetuksen 9–11 §:n mukaiset selvitykset tarpeellisilta osin.

RATKAISUN PERUSTELUT

Hakemuksen osittaisen hylkäämisen perustelut

Tuotantoaluetta on hieman rajattu (3 ha) hakijan esittämästä, koska tuotantoalue rajoittuu länsireunastaan osittain peltoihin. Alueen rajaaminen on tarpeen ympäristön merkittävän pilaantumisen estämiseksi. Ilman tuotantoalueen rajaamista tuotannon pölypäästöistä aiheutuisi ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin f) kohdassa tarkoitettua vahinkoa tai haittaa omaisuudelle tai sen käytölle. Tuotantoalueen rajaamisen jälkeen peltojen ja tuotantoalueen välinen etäisyys on noin 50 metriä.

Luvan myöntämisen edellytykset

Latonevan turvetuotantoalue on uusi tuotantoalue, joka sijoittuu pääosin ojittamattomalle alueelle. Luontoselvityksessä ja muissa tiedoissa ei ole tullut esille viitteitä alueella tai sen vaikutusalueella esiintyvistä luontotyypeistä tai lajeista, jotka olisivat luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja. Tuotantoalueen läheisyydessä ei ole suojelualueita. Tehty luontoselvitys on Latonevan tuotantoalueen pinta-ala ja muut olosuhteet huomioon ottaen riittävä päätöksen tekemistä varten.

Päätöksessä on rajattu tuotantoaluetta noin 3 ha:n ala, jotta peltojen ja tuotantoalueen välille tulee suojavyöhyke. Tuotantoalueen rajaaminen myös hieman suurentaa tuotantoalueen etäisyyttä asutukseen. Etäisyys

lähimpiin asuinrakennuksiin on yli 650 metriä, eikä tuotannon melusta ja pölypäästöistä aiheudu kohtuutonta haittaa lähiasutuksen pihapiirissä.

Alueella ei ole yksityiskohtaista kaavaa. Latonevalle sijoittuvaa tuotantoaluetta ei ole merkitty maakuntakaavaan. Latoneva sijoittuu maakuntakaavassa valuma-alueelle, jolla voimassa olevan suunnittelumääräyksen mukaan turvetuotannon suunnittelussa on huomioitava vesistövaikutukset siten, että kokonaiskuormitusta pyritään vähentämään. Maakuntakaavan turvetuotantovyöhykkeitä koskeva suunnittelumääräys ei ole luvan myöntämisen esteenä, vaikka sitä voidaankin käyttää selvityksenä arvioitaessa vaikutusalueen vesistön tilaa ja kuormituksen kestokykyä ja siten myös vesienkäsittelyltä edellytettävää luotettavuutta ja vesien puhdistustehoa.

Latonevan tuotantoalueen kuivatusvedet käsitellään ympärivuotisesti ojitamattomalla alueella sijaitsevalla pintavalutuskentällä, jonka pinta-ala on tuotantoalueen rajaamisen jälkeen 5,8 % sen valuma-alueesta. Pintavalutuskentän turvepaksuus on yli 1 metriä eli mitoituspaksuutta (0,5 metriä) suurempi. Pintavalutuskentän rakenteiden perusteella sen voidaan arvioida toimivan suunnitellulla tavalla. Vesien käsittelytehon varmistamiseksi on pintavalutuskentän puhdistusteholle asetettu raja-arvot ja jos niitä ei saavuteta, tulee vesienkäsittelyä tehostaa.

Luvan mukainen vesien käsittely on ennalta arvioiden riittävä estämään tuotannon päästöistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset alapuolisessa vesistössä. Arviossa on otettu huomioon tuotantoalueen melko pieni pinta-ala, noin 17 ha. Tuotantoalueen vesienkäsittely on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista tuotantoalueen olosuhteissa.

Kalataloudelle aiheutuvia haittoja ehkäistään kalatalousmaksulla tehtävillä toimenpiteillä.

Kun otetaan huomioon Latonevan ja sen ympäristön tila ja käyttö, turvetuotannosta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista tai muuta kohtuutonta rasitusta.

Vesienhoitosuunnitelmassa Latojoen tilaa ei ole luokiteltu. Levijoen tila on luokiteltu hyväksi ja Alajärven huonoksi. Vedet käsitellään ympärivuotisesti mitoitusohjetta suuremmalla ojitamattomalle alueelle sijoittuvalla pintavalutuskentällä. Ravinteiden ja kiintoaineen vähimmäispoistolle on asetettu raja-arvot. Tämän luvan mukainen toiminta kokonaisuutena arvioituna ei vaaranna vesienhoidossa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Lupamääräysten perustelut

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi määrätään käytettäväksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, minkä vuoksi ovat tarpeen määräykset 1–7. Puhdistustehovaatimuksen asettamisella varmistetaan, että tuotantoalueelta alapuoliseen vesistöön johdettavat päästöt ovat ennalta arvioidun mukaisia. Luvan mukainen pintavalutuskentän vähimmäispinta-ala, 1 ha, on hakijan esityksen mukainen.

Pölypäästöjen ja melun sekä niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan toimenpidevelvoitteet lupamääräyksissä 8 ja 9. Lupamääräyksessä asetetut melutason ohjearvot vastaavat valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja.

Määräykset 10 ja 11 annetaan jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltija on jätelain 28 §:n mukaan velvollinen järjestämään jätehuollon ja jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen määrästä ja laadusta sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeen antaa määräys muun muassa polttoaineiden varastoinnista. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen synnyn ehkäisemiseksi ja sen haitallisuuden vähentämiseksi.

Häiriötilanteisiin varautumisesta annetaan lupamääräykset 12 ja 13.

Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksesta ympäristöön. Lupamääräyksien 14 ja 15 tarkkailu- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten, ennakoimattomien vahinkojen varalta sekä lupamääräysten tarkistamista varten. Pintavalutuskentän puhdistustehoa on tarkkailtava niin, että tarkkailun perusteella voidaan valvoa, toteutuuko kentälle asetettu puhdistustehovaatimus. Tarkkailun perusteella valvontaviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toimenpiteitä pintavalutuksen ja muun vesien käsittelyn puhdistustehon parantamiseksi. Vuosittain tehtäviin yhteenvetoraportteihin voidaan sisällyttää selostukset vesien käsittelyssä havaituista puutteista, jo tehdyistä toimenpiteistä ja suunnitelma tulevista parannustoimenpiteistä.

Lupamääräyksen 16 kunnossapitovelvoite on tarpeen toiminnasta aiheutuvien haittojen poistamiseksi.

Lupamääräys 17 on tarpeen kalataloudelle aiheutuvien haittojen estämiseksi. Kalatalousmaksun suuruutta määrättäessä on otettu huomioon turvetuotannosta aiheutuvien päästöjen suuruus ja vesistöissä ilmenevien vaikutusten laajuus sekä vesistön kalataloudellinen arvo.

Turvetuotantoalueelta tulee päästöjä vielä tuotannon päätyttyä ja lupamääräys 18 on tarpeen tuotantoalueen jälkihoidon järjestämiseksi ja päästöjen rajoittamiseksi.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Lausunnot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue: Vaatimukset on otettu huomioon ratkaisun perusteluissa sekä lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa näkyvillä tavoin.

Lisäksi aluehallintovirasto toteaa, että luonnonsuojelulain mukainen kieltö rauhoitettujen lintulajien tahallisesta häirinnästä on voimassa ympäristöluvan myöntämisen jälkeenkin, joten erillinen lupamääräys häirinnän kieltämiseksi ei ole tarpeen. Hakija on velvollinen toteuttamaan tuotantoalueen valmistelu- ja kuntoonpanotyöt siten, että toiminnasta ei aiheudu luonnonsuojelulain mukaan kiellettyä tahallista häirintää.

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousryhmä: Vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä näkyvällä tavalla. Luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin.

Alajärven kaupungin ja Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen: Luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto toteaa, että Latonevan turvetuotantoalueen pinta-ala on noin 0,04 % Alajärven valuma-alueen pinta-alasta. Lisäksi kun otetaan huomioon turvetuotantoalueen ja Alajärven etäisyys, tuotantoalueen pieni pinta-ala ja vesien ympärivuotinen käsittely ojittamattomalla alueella sijaitsevalla mitoitusohjella suuremmalla pintavalutuskentällä aluehallintovirasto arvioi, että tuotannon päästöt eivät vaikuta Alajärven tilaan. Muiden lausunnossa esitettyjen vaatimusten osalta aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin.

Muistutukset

1) *Kiinteistöyhtymä A ja B:n* luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto toteaa, että alueella ei ole todettu luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja luonnonarvoja ja siten alueen luonnonarvot eivät ole luvan myöntämisen esteenä. Lisäksi aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin.

2) *C ja D:n* luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto toteaa, että muistuttajien tilan ja varsinaisen tuotantoalueen välinen etäisyys on yli 700 m tuotantoalueen rajaamisen jälkeen. Aluehallintovirasto arvioi, että etäisyys on riittävä estämään tuotannosta aiheutuvat kohutuuttomat melu- ja pölyhaitat. Muiden muistutuksessa esitettyjen vaatimusten osalta aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin.

3) *Alajärven yhteisen kalaveden osakaskunnan* luvan hylkäämistä ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämistä koskevien vaatimusten osalta aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin. Lisäksi kun otetaan

huomioon turvetuotantoalueen ja Alajärven etäisyys, tuotantoalueen pieni pinta-ala ja vesien ympärivuotinen käsittely ojittamattomalla alueella sijaitsevalla mitoitusohjetta suuremmalla pintavalutus kentällä sekä se, että Latonevan turvetuotantoalueen pinta-ala on noin 0,04 % Alajärven valuma-alueen pinta-alasta, aluehallintovirasto arvioi, että tuotannon päästöt eivät vaikuta Alajärven tilaan.

Päästötarkkailua on määrätty tehtäväksi ympärivuotisesti. Päästöistä aiheutuva kalataloudellinen haitta tulee korvata maksamalla vuotuinen kalatalousmaksu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, mille viranomaiselle kalatalousmaksu vesilain 3 luvun 14 §:n mukaan tulee maksaa. Aluehallintovirasto arvioi, ettei toiminnan päästöistä ennalta arvioiden aiheudu muuta korvattavaa vahinkoa. Ennakoimattomien vahinkojen varalta on annettu ohjaus. Lupamääräyksen 15 mukaan tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa.

4) Järvisseudun *ympäristöyhdistys Kotikontu ry:n* luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin. Pintavalutus kentän pinta-ala on mitoitusohjeellista suurempi ja aluehallintovirasto arvioi, että vesien käsittely on riittävän tehokasta myös rankkasateiden aikaan, kunhan vesienkäsittelyrakenteet vain pidetään asianmukaisessa kunnossa. Lisäksi luvassa on määrätty päästötarkkailusta ja vesien käsittelylle on asetettu puhdistustehon raja-arvot. Jos vesien puhdistusteho ei täytä puhdistustehovaatimuksia, on luvan saajan tehostettava vesienkäsittelyä.

5) *E:n* luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto toteaa, että luvan mukainen vesien käsittely on ennalta arvioiden riittävä estämään tuotannon päästöistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset alapuolisessa vesistöissä. Arviossa on otettu huomioon tuotantoalueen melko pieni pinta-ala, noin 17 ha. Lisäksi aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin.

F ja G:n; H:n; I:n, J:n, K ja L:n, M ja N:n sekä O ja P:n; Q:n;R:n;S:n;T:n; ja U:n (muistutukset 6–13) muistutuksissa esitetyn luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto toteaa, että Latonevan turvetuotantoalueen pinta-ala on noin 0,04 % Alajärven valuma-alueen pinta-alasta. Lisäksi kun otetaan huomioon turvetuotantoalueen ja Alajärven etäisyys, tuotantoalueen pieni pinta-ala ja vesien ympärivuotinen käsittely ojittamattomalla alueella sijaitsevalla mitoitusohjetta suuremmalla pintavalutus kentällä aluehallintovirasto arvioi, että tuotannon päästöt eivät vaikuta Alajärven tilaan. Lisäksi aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin.

14) *Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry:n* luvan hylkäämistä koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto viittaa ratkaisun perusteluihin. Toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta ei ole haettu.

Aluehallintovirasto arvioi, että hakemus täydennyksineen sisältää lupaharkinnan kannalta riittävät tiedot alueen luonnonarvoista, alapuolisen vesistön tilasta ja tuotannon ennalta arvioituista vesistövaikutuksista. Latonevan alueella ei ole luonnonsuojelualueita, eikä asiassa saadun selvityksen mukaan luonnonsuojelusäännöksistä aiheudu muutakaan estettä tai rajoituksia haetulle ympäristöluvalle. Koska tuotantotoimintaa ei ole vielä aloitettu, ei toiminnan päästöistä ole ollut käytettävissä mittaustuloksia ja siten lupaharkinnassa päästöjen arvioinnissa on ollut pakko käyttää ominaiskuormituslukuihin perustuvia arvioita. Päästöjä on määrätty tarkkailtavaksi ympärivuotisesti ja jos vesien puhdistusteho ei täytä puhdistustehovaatimuksia, on luvan saajan tehostettava vesienkäsittelyä.

Lintudirektiivin liitteen 1 lajeja koskevan vaatimuksen osalta aluehallintovirasto toteaa, että luonnonsuojelulain mukainen kielto rauhoitettujen lintulajien tahallisesta häirinnästä on voimassa ympäristöluvan myöntämisen jälkeenkin, joten erillinen lupamääräys häirinnän kieltämiseksi ei ole tarpeen. Hakija on velvollinen toteuttamaan tuotantoalueen valmistelu- ja kuntoonpanotyöt siten, että toiminnasta ei aiheudu luonnonsuojelulain mukaan kiellettyä tahallista häirintää.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin tämä päätös on saanut lainvoiman. Valitus korvauksesta ei estä kuntoonpanotöiden ja toiminnan aloittamista.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 6, 41–45, 45 a, 46, 50, 52, 55, 56, 90, 100, 103 a, 103 c §
 Jätelaki 8, 13 ja 29 §
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
 Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 28 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 7 310 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Hakemuksen vireille tullessa maksuun sovellettiin aluehallintoviraston maksuista annettua valtioneuvoston asetusta (1572/2011), jonka liitteen

maksutaulukon mukaan alle 30 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 7 310 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Lehtonen Teppo

Jäljennös päätöksestä Alajärven kaupunki
Alajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Soinin kunta
Soinin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat vastuualue (sähköisesti)
Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / kalatalousryhmä (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksen tiedoksiantovaiheessa muistutuksia, vaatimuksia ja mielipiteitä.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja lehdessä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Alajärven kaupungin ja Soinien kunnan virallisilla ilmoitustauluilla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Järviseu- lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

- 1) Valitusosoitus
- 2) Kartta
- 3) Käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelma

Jari Tolppanen

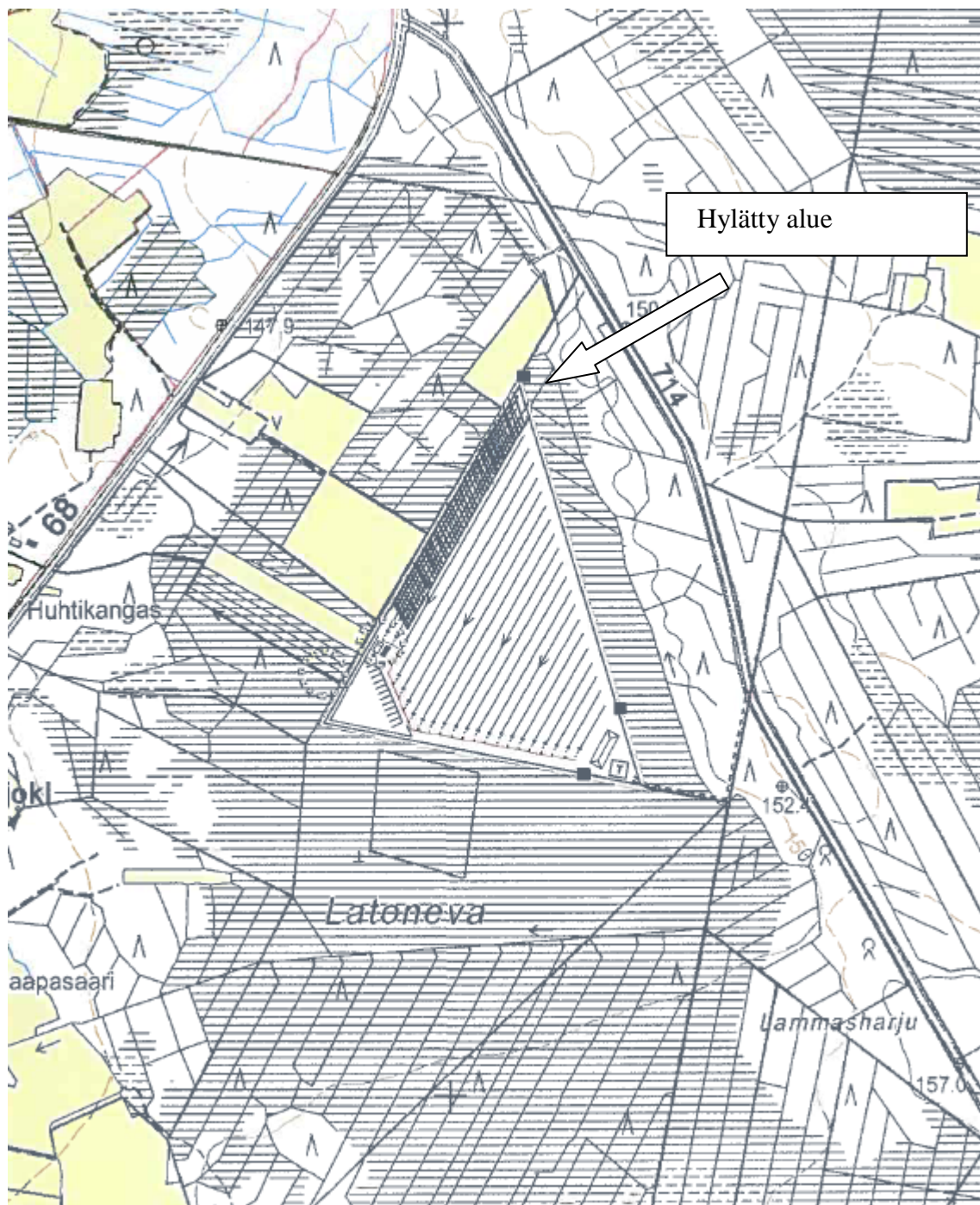
Satu Ahola

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Jari Tolppanen (puheenjohtaja) ja Satu Ahola (esittelijä).

(SAh//KSa)

- Valitusviranomainen** Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 8.5.2014.**
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot**
käyntiosoite:	Wolffintie 35,65200 Vaasa
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa
puhelin:	0295 018 450
telekopio:	06-317 4817
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi
aukioloaika:	klo 8-16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Kartta, josta käy ilmi tärkeimmät tuotantoalueen rakenteet sekä hylätty alue

(Kartta ei ole mittakaavassa)

LATONEVAN KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUSUUNNITELMA

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua varten nimetään vastuhenkilö, joka ilmoitetaan vuosittain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttötarkkailusta pidetään päiväkirjaa ja se säilytetään koko tuotannon ja jälkihoitovaiheen ajan. Tarvittaessa päiväkirja esitetään valvoville viranomaisille. Päiväkirjamerkinnöistä tehdään vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvuoden loppuun mennessä päästö- ja vaikutus-tarkkailujen suorittajille ja tarvittaessa viranomaisille.

Käyttöpäiväkirjaan merkitään seuraavat tiedot:

- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- kunnostukset ja tuotannon eteneminen
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnan seuranta, havainnot toimivuudesta
- kemikaalien käyttömäärät
- poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmista
- laskeutusaltaiden ja lietesyvennysten tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- pumppaamojen asennukset, käyttöaika ja häiriöt
- sadanta, haihdunta ja tuulitiedot
- muut huomiot esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- kaivannaisjätteiden lajit, määrät, varastointi ja siirrot
- näytteiden ottoajat
- aumojen paikkojen muutokset
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitaot
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta maaperään, vesistöön tai pöly- ja melupäästöihin
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely

Vesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

Kuntoonpanovaihe

Virtaama mitataan kuntoonpanotöiden aikana päivittäin.

Vesinäytteet otetaan ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen laskuojasta seuraavasti:

kuntoonpanotöiden aikana ja kesä-lokakuussa	1 kerta/2 vk
kevättulvan aikana (yleensä 15.4.–15.5.)	1 kerta/vk
marras–huhtikuussa (kun töitä ei tehdä)	1 kerta/kk.

Näytteistä määritetään kiintoaine, kokonaisfosfori, kokonaistypppi, kemiallinen hapenkulutus, pH ja sameus.

Tuotantovaihe

Virtaama mitataan jatkuvatoimisesti ympäri vuoden.

Vesinäytteet otetaan laskuojaan johdettavista vesistä ennen pintavalutuskenttää ja sen jälkeen. Vesinäytteet otetaan 1.4.–30.9. kuukauden välein ja 1.10.–31.3. kahden kuukauden välein. Kevättulvan aikaan (pääsääntöisesti 15.4.–15.5.) näytteet otetaan kerran viikossa. Ylivirtaamien ja rankkasateiden aikana tulee ottaa lisänäytteitä. Näytteistä analysoidaan kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, pH ja sameus.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi perustellusta syystä, esimerkiksi vesienkäsittelyn tehon ja päästöjen vakiintumisen perusteella, päättää, että tarkkailua ei ole tehtävä joka vuosi.

Vesienkäsittelyn teho lasketaan ennen tehostettua käsittelyä ja sen jälkeen otettujen näytteiden pitoisuuksien perusteella. Tarkkailuvuosina päästöt lasketaan käyttäen tuotantoalueen omia pitoisuus- ja virtaamatietoja. Tarvittaessa voidaan käyttää lähellä sijaitsevan, jatkuvassa tarkkailussa ja mahdollisimman samassa tuotantovaiheessa olevan tuotantoalueen virtaamatietoja. Muina vuosina päästöt arvioidaan lähialueen tuotantoalueiden ominaispäästöjen perusteella.

Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyyppi 500 µg/l ja kiintoaine 1 mg/l. COD_{Mn}-taustapitoisuutena käytetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymää pitoisuutta. Tehon ja päästöjen laskennassa ovat mukana kaikki näytteet sekä ohjuoksutukset ja muut häiriötilanteet.

Raportointi

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportti toimitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Laadunvarmistus

Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset